

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ „
Egy órára 1 „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

1000 másodosztályú papírral 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzori hirdetések alkalmán jutányos áron vételnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Politikai becsület.

Debreczen, okt. 28.

(R. A.) A nemzet közvéleménye még nem csendesült le; a jogos bosszu az igazságos megtorlás érzete, mely eddig csak foglalkoztatta a hazafiasan gondolkozó magyarságot, most már a követelésre, még pedig a jogos követelésre kényszeríti.

Eddig három interpellációra választott meg Bánffy által, s került többség a szégyenletes tudomásul vételnek is.

Akad a kormány most is, úgy mint máskor, olyanokra, kik becsületérzés, lelkiismeret furdalás, arczpirulás nélkül oda mertek állani az urna elé, hogy megszerezzék a többséget a magyar kormány gyalázatának.

Voltak, a kik nem restellették kimondani azt, hogy a magyar zászlót nem is gyalázták meg, mert hiszen az nem is volt zászló, hanem csak három rongydarab!

Hát érdemes volt annyit beszélni, annyi szót vesztegetni azért a három rongydarabért?

Hát nem a legfényesebb elégtételt kaptuk-e azért a csekélységért?

Hát nem elég-e az a diszpolgári oklevél, mely a horvátok magyarbarátságát bizonyítja?

Nem fogják-e elítélni azt a néhány suhanczot, ha csak néhány napi fogházra is, éretlen csínyükért?

Hát kell-e ennél fényesebb elégtétel azért a három rongydarabért?

... Vakulj magyar! — és ne hallgass a felháborodás szavára, hanem huzd meg magad és tujj tovább békén, türellemmel, hiszen a te becsületed jó kezekben van, olyan jó kezekben, melyek ilyen fényes elégtételt s ilyen szigorú megtorlást tudtak szerezni neked azért a kis csínyért, mely szót sem érdemel különben.

... Mégis, mégis, mikor a kormányelnök arczátlan, gyáva magaviseletét látjuk, szívünk összefacsarodik a fájdalomtól, kezünk ökölbe szorul, szemünkben a bosszu, az igazságos bosszu lángja lobog fel.

Nem tudunk belenyugodni abba, hogy elismerjük a szégyent, a gyalázatot akkor, mikor azt reánk akarja mindenképen tukmálni egy olyan párt, mely a mi legszentebb érzeimeinket mindig lábbal tiporta.

Hisszük, reméljük, hogy most, mikor a saját kormányunk is cserben hagyott, nem fogunk összetett kézzel, csüggést lövel belenyugodni a történetekbe.

Bizzunk a magyarságban, hogy a

nemzet becsületét most már, mint nemzet fogja keresni attól a másik nemzetől, a melyik a világ piaczára vitte gyalázatunkat.

Az egész világ sajtója tudomást szerzett a gaztettről, s az egész világ előtt meg vagyunk huczolva.

Századokkal ezelőtt véres kardot hordoztak körül ilyen esetben az országban, s fegyverre hívtak minden bátor szívet, ki előtt szent a magyar haza becsülete.

Még ötven éve sincs, midőn fegyvert fogott ugyanez a nemzet, hogy megtámadott ősi jogait visszavívja.

Ki tudja, mi történik, ha az árulás ha Világos közbe nem jő? . . .

Jött nemsokára a második árulás, 1867!

S most újra elárultattak legszentebb érzelmeink; azt a zászlót, melyre a szentségnél is szentebb ígék voltak felírva, azt gyalázták meg — boszultatlanul!

Már-már úgy látszik, hogy az árulás lett a mi végzetünk.

Szégyen volna, ha újra bele tudnánk nyugodni a gyalázatba, melyet készakarva szántsándékkal követtek el rajtunk.

Még el lehetne tekinteni a dologtól akkor, ha csakugyan az egyetemi suhanczok követték volna el a merényletet; így még megelégednénk a rakoncátlan suhanczok megbüntetésével, de így nem.

Hiszen mit tapasztalunk?

A zágrábi egyetemi hallgatók közül nem birt három olyan embert fogni a rendőrség, kik legalább sajnálatukat fejezték volna ki a történetek felett. Szolidaritást vállalnak most mindnyájan, mi azt mutatja, hogy nemcsak hogy megbánást nem éreznek, hanem még inkább megerősítik azt, hogy tettüket megegyeztetetőknek tartják érzelmeikkel.

De hisz' ez még hagyján!

A gráci, bécsi és prágai egyetemeken tanuló horvát diákok üdvözetet küldenek a zágrábiaknak.

A Starcsevics-párt pedig azzal, hogy Folnegovics kizárását indítványozta, levette álarczát s mint a merénylet értelmi szerzője nyíltan bevallja, hogy így akarták, helyeselték, segítették a gyalázatos gaztett előmozdítását.

Egy politikai párt, a horvát jogpárt követte el a merényletet, melyet nemcsak a horvát nép zöme, hanem titokban magas állású államhivatalnokok is helyeselnek.

Idáig juttatta tehát hazánkat a 67-iki kiegyezés és bannak annyira híres paczifikációja!

Még az európai államok törpéi is büntetlenül gázolhatnak a mi becsületünkben? . . .

A horvát jogpárttól kell kérni a magyar nemzetnek az elégtételt s nem pedig a magyar nemzet fizetett bérenczeitől!

Mivel pedig a Starcsevics-párt a horvát nemzet közvéleményét képezi, mert hiszen az ellenzék elnyomását Khuen-Héderváry Tisza Kálmántól tanulta, tehát a horvát nemzetétől.

Követeljük, hogy ne csak a jogászoknak nevezett utcai suhanczokat büntessék meg szigoruan, hanem feleljenek a törvény előtt az értelmi szerzők, a Starcsevics-párt tagjai is.

Szigoru büntetést, nehéz börtönt követel a felháborodott közvélemény, a melyet nem fog lecsitítani Bánffy ur elválaszolása.

A Starcsevics-párt tagjai megérdemlik a börtönt, mert különben majd minyeg egyik fegyházat szenvedett ember s nem egy megérdemelte volna már a köteleit is, melytől a magyar nagylelkűség, mely sohasem tagadta meg magát, mentette meg őket.

Nem szabad olyan pártnak létezni a horvát tartománygyűlésen, mely a politikai anarchiát írja zászlajára.

Ki kell irtani az ilyen eszméket abból a kis horvát nemzetcskéből, mely politikailag is annyira éretlen, hogy nem tudja felfogni közjogi helyzetét.

A fehér lapot nem kívánjuk visszavenni ettől a háládatlan nációtól, hanem igenis követeljük Horvátország autonómiájának gyökeres revízióját. Követeljük, hogy tisztelben tartsák törvényeinket s követeljük a horvát államszolgálat, közoktatás-megszorítását legalább is annyira, hogy nem hivatalból üzik-e a dél-szláv aknamunkát, melyet most már az arczátlan Starcsevics-párt nyíltan hirdetni mer?

Követeljük, hogy éreztesse a kormány kezének súlyát ne csak a hivatalos Horvátországgal, hanem az egész horvát nemzettel szemben.

Ez kötelessége a magyar kormánynak.

De tudjuk jól, hogy éppen a magyar kormány szokott megfélemedezni arról, napi rendre térni a felett, a mi a magyar nemzet becsületét, állami tekintélyének megőrzését illeti.

Ez esetben mi is tudni fogjuk kötelességünket.

Vannak még eszközök, melyek kicsikarhatjuk azt az elégtételt, melyet mikor kértünk, megtagadtak s mikor követeltünk, nem adtak meg.

Óvakodjék attól a kormány, hogy az utolsó eszközhöz nyuljon az önértében, becsületében vérig sértett nemzet.

Óvakodjék a kormány, hogy a magyar nemzet úgy szerezen elégtételt magának, mint ősei tették!

A századok viharja sokszor végig söpörte ezt az országot; de jaj lesz akkor, ha az a vihar itt újra feltámad, mert még a hamu alatt negyvennyolc év óta ég a parázs! . . .

Olajjal pedig nem lehet tüzet oltani!

Katolikus egyetem Erdélyben.

Kolozsvarról telegrafálják: Az erdélyi katolikus státusgyűlés ma délelőtt megnyílt. Az egyházi elnök Lónhart Ferencz püspök, világi elnök Jósika br. miniszter volt. Lónhart püspök megnyitó beszédében ékes szavakban emlékezett meg a király látogatásáról. Az igazoló bizottság jelentése szerint megjelent 45 egyházi és 74 világi tag. Török albert indítványára a pápának üdvözlő táviratot küldöttek. Következett az igazgató-tanács jelentése szerint megjelentése. A kongrua rendezése ügyében a miniszter válasza tudomásul vétetett. — A kegyes alapítványokról szóló pontnál Ugron Gábor főleliti, hogy Fogarassy püspök alapítványa körülbelül 700.000 forintra rug, jó volna ha ebből az összegből katolikus egyetem állítatnék Erdélyben. Nem kifogásolja, hogy állami egyetem legyen, de ha fölmerül a kérdés, hogy e mellé református egyetem állítassék, akar katolikus egyetemet is. — Groisz Gusztáv indítványára a kérdést az igazgató-tanács hoz utasították tanulmányozás és javaslat-tétel végett. Ezután folyó ügyeket tárgyaltak. Délután banket volt, mire a gyűlés folytatta tanácskozását és a jelentés összes pontjait le-tárgyalta. Az ülés az esti órákban végződött.

Az új bárók. A hivatalos lap közli hogy a király Harkányi Frigyes országgyűlési képviselőnek és öcsésének, Harkányi Károly nagybirtokosnak az örökös főrendiházi tagsági joggal járó báróságot adományozta.

A vallás szabad gyakorlásáról szóló törvényjavaslat még el nem intézett részeire vonatkozó főrendiházi üzenetet, mint tudva van, előzetes tárgyalásra és jelenteste-

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Lányálmok.

Szemedbe fény, szép arcodon mosoly;
Te szöke, lány mi üdvörl álmodol?
Mosolygó napról, holdvilágról,
Vagy réten nyíló, kis virágról? . . .
Hiába kérde, csak nevet,
Bohó, — nem ért meg engemet!

Szemedbe köny, az arcod buskomor,
Te barna lány, mond meg kit átkozol?
Mosolygó napfényt, hold világot,
Ki ő vele kacagni látott?
Hiába kérde, nem felel,
Csak halni vágy a tört kebel.

Ha lepkét látok szállani,
Eszembe jutnak álmai
Megannyi szöke, barna lánynak,
Kik csak tavaszt, napfényt kívánnak,
Mint kertbe nyíló rózsaszál,
Melyről a lepke tovaszáll . . .

Rostkowitz Arthur.

Dobd ki . . .

Irta: MÓRA ISTVÁN.

Hajnalig tartott a céczó Faragóéknál. Ez volt az első muri a kastélyban. — A lakodalmom óta.

vésre közoktatási és igazságügyi bizottságainak adta ki a képviselőház. A közoktatási bizottság ma délelőtt 10 órakor, az igazságügyi bizottság ugyancsak ma délután 5 órakor tartott ülésében vette tárgyalás alá a jelentést.

Miklós Ödön lemondása. A politikai körök s különösen a szabadelvű pártot élénken foglalkoztatja az a hír, hogy Miklós Ödön földmivelésügyi államtitkár, állásától megválni készül. Amint tudjuk, e válságra, személyes okok szolgáltattak alkalmat s így, miután elvi, vagy politikai jelentősége nincs az esetnek, nincs okunk beleszólani két magasrangú államhivatalnok személyes ügyébe. Miklós Ödön államtitkár párthívei, azok, akik működését üdvösnék és kívánatosnak tartják, azon törekcsenek, hogy a differenciákat kiegyenlítsék, ami azonban mint megbízható forrásból értesülünk, nem fog sikerülni.

Az önálló nemzeti bank és vámterület. Győr város törvényhatósági bizottságának ötven tagja beadványt nyújtott be a polgármesterhez az önálló nemzeti bank és vámterület ügyében a közgyűlésen leendő tárgyalás végett. Az indítvány így hangzik:

1. mondja ki a közgyűlés, hogy elérkezettnek látja az időt, a melyben felmondva a törvényes időben az Ausztria mellék-tartományával kötött vám- és kereskedelmi szövetséget, Magyarország társországával együtt egy önálló kereskedelmi és vámterületet képezzen;

2. mondja ki a közgyűlés, miszerint egy önálló magyar nemzeti bank felállítását szükségesnek tartja;

3. határozza el a közgyűlés, hogy ezen értelemben felirat, illetve kérvény intézések a magyar kormányhoz és képviselőházhoz és azt pártolás végett megküldi az összes törvényhatóságokhoz.

Dicséretreméltó Győr város törvényhatósági tagjainak az a hazafias lépése, mely Ausztriával való gazdasági kiegyezésünk megújítását oly formában óhajtja, hogy hazánk ne szenvedjen hátrányt, mint eddig s Ausztria ki ne szakmányolhasson minket. Reméljük, hogy a többi törvényhatóságok Győr indítványát pártolólág elfogadják s mindent elkövetnek arra, hogy a kormány is kénytelen legyen végre-valahára felismerni az önálló nemzeti bank és vámterület hazánkra nézve elkerülhetetlen szükségességét.

Karczag Laczi elázott. Borbíró lábai meg-inogtak, mikor a felesége fölriogatta. A mindég tisztja Szeles Gábornak kellett a karjába akasz-kodni, hogy el ne essék.

— Gyere pajás, holnap is nap lesz. Vár a hintó.

És vontatta kifelé. A kik ott maradtak még, duhajkodva köszöntek el a haragvó asszonykától.

— Sose feltse nagysád, kutya baja reg-gelre, a radnai szent szűz vigyáz reá.
Novemberi nehéz kőd vastagította a külső setétséget, melyben mint lidércnyelv imboly-gott a kocsilámpa világossága

Szeles Gábor kinyitotta a zárt kocsi üveg-ajtáját, Karczag Laczi belebukott derékig, az-tán úgy maradt. Egy mozdulatának sem volt ura többé, lábai tehetetlenül verődtek a sár-hányóhoz.

Az undor kifejezése égett a deli fiatal asszony szemében.

Gábor letette a botját, fölemelte a lusta tömeget és befektette a hátulsó ülésre. Akkor kezét csókolt a remegő asszonynak.

— Jó utat asszonyom. Nem lesz baj.

Karczagné megszorította a fiatal ember kezét.

— Jöjjen velünk. Mit csinálok vele, ha hazaérünk? Mindegy magának, innen vagy onnét.

— Ha parancsolja.

Fölsegítette az asszonyt, maga is beült.

A kocsi megrántotta a gyeplőt, a lovak hor-

Országgyűlés.

(Távirati rovatunk kiegészítésével)

Budapest, okt. 26.

Ismét az interpellációkra válaszoltak a kormány különböző tagjai, de a válaszok ugy-szólán hangtalanul hangzottak el a néptelen üres teremben, a kisszámú hallgatóság előtt. Nagyobb érdeklődést a Báuffy miniszterelnök válasza kellett a külügyminiszterek kinevezésé-nek kérdésében, a melyre vonatkozólag Ugron G. intézett hozzá kérdést Goluchowszki kinevezésének idején.

Ugron kifogásolta a külügyminiszternek a legfelsőbb uralkodóház minisztere címét és Báuffy erre azt felelte, hogy ez nem új és el-lene mindeddig jóformán senki sem szólalt fel, Ugront kivéve. — A miniszterelnök ezután a külügyminiszter hatáskörét és Magyarországhoz való viszonyát vázolta és mindebből azt a kunkluziót vonta le, hogy a magyar kormány korrektül jart el a külügyminiszter kinevezésé-nek kérdésében.

Ugron Gábor nem volt jelen és így a választ a többség minden további szó nélkül tudomásul vette. Ezután a kereskedelmi, majd az igazságügyi miniszter válaszoltak egy ki-sajátítási ügyben és végül Erdély igazságügy-miniszter jelentette ki Bujanovics interpellá-cziójára, hogy a kurialis zsellérvizonyok szabályozásáról szóló tjavaslatot már legközelebb elő fogja terjeszteni.

Az ülés végén Visontai interpellált a sütőmunkások szakszerveletének főszoletása ügyé-ben, majd Hock János vonta vissza a cson-grádi ismeretes esetben bejelentett int rpellá-czióját.

A ház tagjai ezután ismét kellemes üdü-lest kívánhattak egymásnak: elhatározták, hogy nov. 5-ig nem tartanak ülést.

Napirend előtt felszólt Kun Miklós és kijelenti, hogy a hódmezővásárhelyi inczi-densnek a Házban való tárgyalása alkalmával a lapok azt a nyilatkozatot adták a szájába, hogy »hazudik a miniszter.« Kijelenti, ezt ő nem mondta, hanem igenis azt mondta, hogy »hazudik a főispáni jelentés.« Ezt a közbeszó-lást is az első információk alapján tette. Most másról győződött meg és kéri a Házat, hogy a csütörtöki közbeszólását tekintse nem elmondottnak.

Ezután Bethlen Balázs grófnak a közlekedésügyi bizottság előadójának referálása alapján tudomásul vette a ház a versecz-gat-

tyogva vágta neki a tagolatlan sötétségnek. Pedig az óra szerint hajnallának már.

Az elázott ember úgy feküdt ott, mint va-lami posztónyaláb, miatta teljes egyedül volt Szeles Gábor az ő feleségével. És rosszul esett neki az az egyedüllét. Jó pajtása volt a ferjnek, mindennapos a házánál, de az asz-szonyával szemben sohase tudott fölemelegülni. Büszke, magának való teremtesnek tudta s az urára hiának, vele betöltnek, hogy kész vere-ség volna a hozzá való közeledés. Pedig szép, igazán nagyon szép. Úgy eltöprengett a fő-lött, mit akar a sors ezzel a bolond alkalom-szerzéssel?

Néhányszor összeütődött a térde az asszonyéval, úgy tetszett: reszket. Miért resz-ke? mitől reszket? A haragtól, az izgalom-tól? Eh, mit kutatja. Jobb, ha bcszédet kezd, veszedelm-s ez a csend. És a sima ember nem találta nyitját a szónak.

Az asszony meg azon tűnődött, hogy mi-lyen különös egy ember ez az ő utitársa. Sose részeg, pedig iszik. Amugy bonviván; könnyü-vérű, bokalesi, csak ő vele szemben olyan ki-mért. Hogyan? Miért? Egyszer elfeledte az urát, míg a hiúsága foglalkoztatta.

A kocsi nagyot zökent, összeütődött a válluk, az arcuk. Az asszony szeme villám-lott a sötétben.

— Ugyan felesze vagyunk-e még?
— Olyan teleformán. Fázik talán?
— Dehogy. Csak szeretnék otthon len-ni már.

tajai helyi érdekű vasut engedélyezéséről, a garam-berzencze-lévai, a budavölgyi, a nógrád vármegyei, a kaposvár-fonyódi, a győr-veszprém-dombóvári, a zalavölgyi, a pápa-csornai a karczag-tisza-füredi, a csókóvár-béka, a kecskemét-fülöpszállási, a fejér- és tolnamegyei, székesfehérvár-adony-szabolcsi és adony-szabolcs-paksi vonalainak, a zólyombuczó-tiszolczi és a segesvár-szentágotthai helyi érdekű vasutak engedélyezéséről szóló miniszteri jelentéseket.

Bánffy Dezső báró válaszol Ugron Gábor interpellációjára, a külügyminiszter kinevezésének szabálytalansága tárgyában. Konstatálja mindenekelőtt, hogy Magyarország es a monarchia jelenlegi államrendjét megállapító 1867. XII. t. cz. megalkotása óta a közös külügyminiszter mindig és folytonosan viselte a legfelsőbb uralkodóház miniszterének címét. Ez tehát nem új szim. Nem is történt ez ellen számbavehető kifogás, mindössze Ugron kifogásolta az 1892-ik delegációban. Adatokat hoz fel erre nézve. Váolja azután a külügyminiszter hatáskörét, a mely ő felsége magánügyeire is kiterjed. Mindebből azt a konkluziót vonja le, hogy a külügyminiszter hatásköre nem jön összeütközésbe az 1867. XII. t. cz. határozmányával.

Ugron ama kérdésére, hogy Magyarországnak melyik törvényében van megállapítva a császári ház miniszterének állása, jog- és hatásköre, azt válaszolja; hogy ez nincs törvényben megállapítva, de hiszen nem is külön miniszteri állás ez, hanem czim, amelyet ő felsége ad. A legfelső uralkodóház minisztere, mint olyan, nem tagja a közös miniszteriumnak, s ha külön személy volna, sem ülése, sem szavazása a közös miniszterium tanácsában nem volna, semmi közügyekre befolyása nem lehetne.

Hogy a közös külügyminiszternek a császári ház miniszterévé való kinevezését a lelépő külügyminiszter ellenjegyezte, az precedensek alapján történt. Mindig úgy volt ez elöl is. A magyar miniszterelnök csak a kinevezésnek a magyar hivatalos lapban való közlését, ellenjegyzését tartja most is. Közjogi sérelem nem forog fenn, sőt ma már a császári ház minisztere czimen sem kell fennakadnia, mert a király ezt a címet császári és királyi ház miniszterére változtatta.

A többség a miniszterelnök választát tudomásul vette.

Bánffy megválaszolás után **Dániel Ernő** kereskedelmi miniszter válaszol **Serbán Mik-**

lásnak a fogas-feleki helyi érdekű vasutvonal kisajátítása tárgyában hozza intézett interpellációjára. A miniszter a tényállás ismertetése után kijelenti, hogy a kisajátítások a törvény rendelkezései szerint történek meg. — Igaz, hogy egyszer a kisajátítás hitelesítésénél csendőrséget is kellett igénybe venni, de ez csak azért történt, mert a tulajdonosok a hitelesítésre kirendelt bizottságon követelték a kisajátítás árát, holott azt a vállalat az eljárás befejeztéig a bíróságnál helyezte letétbe. Miután tehát semmiféle szabálytalanság sem történt, további intézkedésre nincs is szükség.

A ház ezt a választ tudomásul vette.

Erdély Sándor igazságügyminiszter, mint-hogy az interpelláció ő hozzá is volt intézve, azt válaszolja, hogy a kisajátítási perek rendben és hiba nélkül intéztetnek el és így az ő közbelépése merőben fölösleges volna.

A ház a választ tudomásul vette.

Erdély Sándor igazságügyminiszter **Bujánovics Sándornak** a kurialis zsellérvizony szabályozásáról szóló törvényjavaslat előterjesztése tárgyában tett interpellációjára azt válaszolja, hogy még nincs készen, de maga is rajta van, hogy mihamarabb elkészüljön. Az időre nézve határozott ígéretet nem tehet, mert a javaslat fontos s az nagyobb munkalatt igényel; de kijelenti, hogy szándéka még ez állásukban a törvényjavaslatot beterjeszteni s kéri válaszában tudomásul vételét.

Bujánovics Sándor megnyugvással fogadja a miniszter ígeretét s kéri, hogy ne kessen soká a törvényjavaslat beterjesztésével, mert a jelenlegi helyzet e téren sürgős orvoslást igényel.

Erdély Sándor igazságügyminiszter ismétli, hogy megtesz minden tőle telhetőt; ennel fölbbet nem tehet, ha a képviselő ur bármennyire is sürgeti a dolgot.

Bujánovics Sándor: Azt hiszem, hogy azt, amit mondtam, nemcsak jogom, de kötelességem is volt mondani. (Várady Kárvly közbeszól.)

Ezután **Visontai Soma** interpellálta meg a belügyminisztert a sőtőmunkások szakegyletének fölöztszása és a sőtőmunkások helyzete tárgyában. Kérde a belügyminisztert, mi vezetett arra, hogy ezt a tetemes magánvagyonnal bíró szakegyletet fölöztszassa?

Perczel Dezső belügyminiszter kijelenti, hogy az adatok most nincsenek nála, de a legközelebbi ülések egyikén fog válaszolni az interpellációra.

Hoch János a csongrádi ismeretes eset

meg őket a hálószobában; a józan Szeles Gábor csak úgy borzongott tőle.

— Hová tegyem?
A párós nyoszolya gyüretlen fehérsége tiltakozni látszott a gazdája ellen.

— Ide csak a szőfára. Köszönöm.
— Kérem, asszonyom. Isten velük.

Indult. Isten tudja, hogy feledt el kezét is csókolni. Pedig szokott. A hálószoba csiklandós búbája, mintha küldte volna: Nincs itt helyed... Azért, hogy ez az ember részeg?

Kinn volt már, mikor az asszony utána szólt:
— Várjon, lekisérem a lépcsőn.

És lekísérte. Búdjája le volt már vetve. A kivágott háli derékből kihavallóttak tele vállal. A lépcsőház ajtaja előtt elkapta a Gábor fejét, nyakát és megcsókolta a szemét.

— Te köszönt...
És Szeles Gábor még se eresztette el az ajtó kilincsét. Józan volt, ostobául józan. Kirohant. Nem hallotta a becsapott ajtó mögött a fékevesztett asszony sziszegését:

— Marha.
De mire hazaért Szeles Gábor, nem volt már józan. Az a csók a fejébe szállt s részegebb lett tőle, mint Karczag Laczi a Faragóék borától. Aludni se tudott tőle.

— Hát nincs az az asszony köből? Hát nincs úgy tele az urával?
Dühöngött.

— Én bolond, én! Ügyefogyott barom,

ügyében interpellációt jelentett be, de elállt ettől, mert mint magánaton értesült, a belügyminiszter a visszas, törvénytelen intézkedések ellen immár intézkedett, s egyszersmind lovasias kötelességének tartja kijelenteni, hogy azok a hírek, melyek a lapokban ez ügyre vonatkozólag megjelentek, nem tőle eredtek s azoknak úgy amint előadva vannak, semmi alapjuk sincs.

Perczel Dezső rövid válasza után a ház e kérdés fölött napirendre tért.

Elnök indítványozza, hogy a ház november 5-ig ülést ne tartson. Ez ülés napirendjére a ma elfogadott javaslatok harmadszori olvasása tüzessek ki s egyuttal kéri a házat, határozza el, hogy az 1896. évi költségvetés tárgyalását a november 6-án tartandó ülésen kezdi meg.

A ház ily értelemben határozott.
Ülés vége 12 órakor.

KÜLFÖLD.

Az orosz hadsereg. Az orosz tartalékosokat, a kik a rendes normális körülmények közt csak 14 napra hivatnak be gyakorlatra, az idén több hétre hívták be. A tényleges katonák pedig, a kiknek szolgálati idejük lejárt, tovább is zászlójuknál maradnak. A muszka sógor mindig tőri a fejét valamibe.

Az örmény zendülés. Egy szavahi-hető kereskedő vallása szerint **Angora** és **Iszmid** között Arméniában egy örmény falut megtámadtak a bevándorolt törökök és csaknem az egész lakosságot lemészárolták, a falut pedig fölperzselték — Egy kölni ember pedig a ki a trapezunti vérengzésnek szemtanuja volt, a következő részleteket mond el a meszárjáról. Szerinte legalább 600 örményt megölték, míg a törökök közül csak mintegy öt esett el. A támadás váratlan volt s az örményeknek még fegyverük sem volt. 2000 asszony és gyermek menekült a jezsuitakórházba. Az osztrák-magyar konzul 200 nőt és gyermeket fogadott házába. Hir szerint az egész környéken kitört a lázadás. Számos örmény telepét fölperzselték, az embereket megégették vagy agyonlőtték. A **Lloyd-gőzöst** a konzul ott tartotta, hogy az európaiak esetleg elmenekülhessenek rajta. Az utazás folytatása csak egy heti ott tartózkodás után, egy dán gőzösnél volt lehetséges.

A kubai felkelés. A kubai felkelés csak nem csendesül. A „Caridad” ágyunaszád

Darabig hallgatott; csak a lihegése sejtette, hogy szólni fog.

— Mondja csak Laczi, magának is olyan utálatos a részeg ember?

— Manóba is, csak közönséges.
— Igazán nem undorodik?

— Nem én. Esendő az ember. De attól derék gyerek lehet, meg az is olyik. Jó, okos, becsületes, meg minden.

— No hát én nem hiszem, hogy maga hiszi, a mit mondott.
— Pedig akkor nagyon csalódik nagysád.

— Ej, — hát maga mért sohase részeg? Mi?

— Nem tudom én, asszonyom. Nem ambicionálom, az bizonyos.
— Ugy-e?

És szinte odadőlt a Szeles izmos karjára. Abban a perczen megállt a kocsi. A kocsis kinyitotta a hinta ajtaját. Józánitó hideg csapott be a szűk kalitba. Az asszony ült felül, ő ugrott le előbb.

Szeles Gábor nyalábba vette az aluvót, úgy vitte föl a lépcsőn, mint egy gyermeket. Az új szituáció fölbeszeltette egy pillanatra a mámorost, de csak a száját nyitotta ki, a szemét nem.

— Babym... Babykám...
Betty odanézett az összezagyvált lelógó arcra és dühében úgy kapaszkodott bele a lépcső támaszfájába, hogy az szinte recsegett belé.

Fölértek. Illatos, puha melegség csapta

én! Elszaladtam, megfutottam tőle. Avagy bibliai József vagyok-e én?

A nap addig birkozott a lomha köddel, hogy dél felé összeszaggatta. Besütött a Gábor ablakán s elcsitította vergődését. Haiszen lesz még szülő, lágy kenyér. Lesz még alkalom. Keresni fogja, most már keresi.

Ebéd után befogatott, hogy átmegy Karczagékhoz. Látni akarta az asszonyt, beszélni akart a szemével. Fölbujtott vágya kergette.

A lépcsőházban (ott azon a helyen) a szobalánynyal találkozott.
— Főnt van-e már az asszonyod?

Egyenest a felől tudakozódott.
— Főnt, régen.
— Hol találom.

A hálószobában a nagyságos ural.
— Ugy. Oda én nem akarok menni. Jelenlens be.

A leány megörült a kenyeres cimborának.
— Hidd be.
— Ide hívjam?
— Ide hát.

A lány kifordult. Asszonya visszazólította.
— Megállj, várakozz.

Aztán megölelte urat, úgy a cseléd előtt és könyörgő, mégis követelő hangon tördelte:
— Ne, ne, ne hidd be. Ne ereszd be, sem ide, sem a közböldre. Utálom, nem kell, dobd ki azt az embert, dobd ki: üldöz a szerelmével a gyalázatos...

Cardenasnál hajótörést szenvedett. A legénység megmenekült. *Martinez-Campos* tábornagy Cienfuegosból Havannába érkezett. A felkelők 100 lovassal üldözték Campost, a kinek köpenyét 8 golyó járta keresztül, azonban ő maga sértelemen maradt.

Rózsa.

Kis szobába léptem. A függönyökön keresztül hatoló napsugár halvány fényt terjesztett. Azt sem tudom, mit mondtam s te mit szóltál, szemed sugara megváltozott egészen.

Sokáig szólanul ültünk egymás mellett. Valami lenyűgözve tartá nyelvem, nem bírtam szólani. — Próbáltam volna többször, de szemed egyetlen tekintete elnémított.

Végre te törted meg a csendet. Kérdezősködtél egyről-másról, én feleltem röviden, de annál hosszabban szemléltél titokban, mohón figyelve minden mozdulatodra, emléembe vésvé gyönyörű arcodat mélyen, kitérőhellenül.

— Szereti a virágokat?

— Szeretem.

— Oh én imádom! Jöjjön megmutogatom kedvenceimet.

Veztél s én mentem. Leértünk a kertbe, sorba mutogattad virágaidat, mindegyikről mondtál valamit, de én csak téged néztelek, benned gyönyörködtem, virágok királynéja.

— Elfogad egy szálát?

Mit felelhettem volna e kérdésre. Oly édes, szívhöz szóló hangon volt mondva, még most is fülemben cseng minden egyes szava.

Leszakítottál egy szál violát, feltűzted magad, ez még jobban elkábitott. Szerettem volna átkarolni karcsu termeted, magamhoz ölelni, de — megvalloim — félttem.

Máskor ismét ott ültél a lugasban. A folyondár levelei eltakartak a kíváncsi szemek elől. Kezeden könyv volt, de nem olvastál, merengtél, hallgattad a madarak csicseregését, nézted, a szellő hogy himbálja a gyenge virágokat ide s tova, gyönyörködteél a színes tarka szárnyu lepkék tánczában, a méhek döngicselésében, álmodoztál ki tudja miről.

Nem vetted észre, hogy közeledek. Nesztelen, zajtalan léptekkel mentem, félre hajtván minden fűszálát, mely elállta az utat, meg akartalak lepni. Sikerkült is.

Ott álltam előtted, némán szemlélődve. Most szárszorta szebb voltál, mint valaha.

— Rózsa! — szóltam gyöngye hangon.

— Jaj! de megijesztett. Ez nem szép magától.

— Bocssásson meg, nem akartam.

— Jól van no, nem haragszom. Üljön le, beszéljessünk.

— Nem zavarom?

— Oh nem. Épen befejeztem az olvasást. Unalmasan nem tudtam, mit csinálni, nagyon elgondolkoztam.

— Miről?

— Ah azt nem szabad magának tudni, titok!

— Mondja meg, ne féljen, megőrzöm híven, s nem fogom senkinek se elmondani.

— Minden szöke fű csalfa, ne higgy neki!

— Én barna vagyok, reám nem illik a nóta.

— Maga is csak olyan, mint a többi.

— Nem mondja meg? Lásza, Rózsa, ha maga kéré az én titkomat, megmondanám.

— Igazán akarja tudni?

— Komolyan; tudja mi nők úgy is kíváncsiak vagyunk.

— Nem fog kinevetni?

— Feltételezi rólam?

— Jól van, megmondom; én magát nagyon, de nagyon szeretem!

Mint megriadt özike ugrott fel mellőlem, kipirult arccal, lágaló szemekkel nézett reám, de szemében az öröm sugara csillogott.

— Nem hisz nekem — kérdém remegve.

— Hiszek, — s oda borult karjaimba, alig hallható hangon sutogta.

— Nekem is ez volt a titkom!

Ultimó.

Rendkívüli városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, okt. 28.

Ma délelőtt 10 óraker rendkívüli városi közgyűlés volt, melyen a multkor le nem tárgyalott ügyek kerültek napirendre.

Gróf *Dégenfeld* József főispán pontban 10 óraker megnyitván a gyűlést, olvastatott a tiszai ág. ev. egyházkerület nevében *Zelenka* Pál püspök és *Szentiványi* Árpád világi elnök által aláírt köszönő irata azon lekötölező szívesességért, melyben *Debreczen* sz. kir. város tanácsa a tiszai ág. ev. egyházkerület tagjait itteni tanácskozásuk alkalmával részesítette. Helyeslőleg tudomásul vették.

Ezután a királyi tábla épülete helyének és a csapókeri iskola építésének szavazás utján eldöntése következett volna, mivel azonban csak 58 bizottsági tag jelent meg a közgyűlésen, holott legalább is 106 tagnak kell jelen lenni, hogy ezen ügyben határozat legyen hozható, ez ügyek tárgyalását a november havi rendes közgyűlés tárgysorozatába vetették fel.

Abrahám László t. főügyész felszólalására még felhatalmazták a városi tanácsot, hogy a csapókeri háztulajdonosokkal, kikkel az egyezkedést, mely bizonyos határidőhöz lett kötve, tovább folytassák.

Miután még *Beér* Kálmán elhalt r.-kapitány kiskoru *Iona* leányának 88 frt évi segélyt szavaztak meg 18 éves koráig, a rendkívüli közgyűlés véget ért.

Az anyakönyvi hivatalból.

(Házassági bejelentések 1895. okt. 26. és 27-én.)

Kovács Ferencz és Kiss Eszter.
Németh Dániel és Magyar Ilka.
Adler Ignác és öz. Wertheimer Simonné.
Székely Lajos és Kovács Eszter.
Varga János és Tilyok Eszter.
Módis Mihály és Fazekas Julia.
Kohn Lipót és Weisz Ilka.
Molnár János és Kamel Paulina.
Róth Sándor és Rácz Erzsébet.

(Házasság kötések 1895. okt. 27. és 28-án.)

Végh Lajos és Tróger Mária.
Kucsora Pál és Lipták Erzsébet.
T. Nagy András és Onodi Klára.
Csontos Sándor és Riczman Magdolna.
Csiki Miklós és Barta Julia.

(Születtek 1895. okt. 26—27-én.)

Hajnal Imre (? ev. ref.)
Debreczenszky Gusztáv (Erzsébet r. k.)
Koroknai András (Imre ev. ref.)
Kovács András (Zoltán ev. ref.)
Szinerik Mária (Mária g. k.)
Pávay György (Eszter ev. ref.)
Balog Borbála (Teréz r. k.)
Boczkó Sámuel (?) ev. ref.
Kovács István (József ev. ref.)
Szombati István (Erzsébet ev. ref.)
Nagy Lajos (Ferenc ev. ref.)
Betki György (Julianna r. k.)

(Elhalálozások 1895. okt. 26—27-én)

Özv. Gáll Mihályné (ev. ref. 72 é. vízkór.)
Józsa Pál (ev. ref. 11 é. bélhurut.)
Özv. Kiss Miklósné (ev. ref. 66 é. hashártyalob.)
Hajnal ? (ev. ref. velesz. gyeng.)
Sinay Lajosné (ev. ref. 32 é. tüdővész.)
Tordai Róza (9 napos ev. ref. velesz. gyeng.)
Hladik Jánosné (r. k. 58 é. tüdőgümökör)
Katona Jolán (ev. ref. bélhurut.)
Ercsey Kálmán (ev. ref. 23 hó. veselob.)

Ujdonságok.

* **Kossuth emléke.** November elsejére, fővárosszerte készülődnek, hogy Kossuth Lajos sírjánál lerójják a kegyelet adóját. A nagy hazafinak a kerepesi úti temetőben levő sírja kegyeletos gondozásban részesült egész éven át; a magyar hölgyek mindennap friss koszorút helyeztek rája, november 1-én és

2-án azonban a testületek, egyletek és iskolás növendékek egész serege vonul ki a sírhoz, hogy azt megkoszorúzza. Kimegy a sírhoz az országos függetlenségi párt, a fővárosi függetlenségi kör, a Kossuth Lajos nőegylet és az egyetemi ifjuság, s mindegyik testület ünnepelet rendez a sírnál, melyet a főváros hatósága fog feldiszitetni.

* **Presbyteri közgyűlés.** Tegnap délelőtt 10 óraker tartotta meg a presbyterium közgyűlését az ev. ref. egyház tanácstermében. A közgyűlésen nagyrészt a folyó ügyek nyertek elintéztet.

* **Koldulás beszüntetése.** Történelmi nevezetességű esemény Debreczen város életében, folyó év november elseje. Még a régmúlt időkben a keresztényen kegyelet csendes otthon nyújtott elszegényedett híveinek az ispotályban, melyet e célra épített templommal együtt. Innen indultak ki a koldusok alamizsnát kérni városszerte, s a begyűlt fillérek s gyarapiltsák a külömben város és az ev. ref. egyház által adott évi segélyt. A város közönsége régen tervbe vette már a házankénti koldulás beszüntetését. A városi tanács e végből a nyuzó-kaszárnya helyén fel is építette a szegény házat, mely 160 elaggott férfi és nő számára lesz menedékhely. E szegényház november hó elsejével meg is nyílik. Az ispotályból járó koldusok is a tegnapi egyháztanács határozata folytán nem fognak többé a városban könyöradományokat gyűjteni. Közülök az arra alkalmasak az egyes templomok ajtajait fogják istentiszteletek alkalmával őrizni — a híveknek az ajtó nyitogatni, — s a templom szolgálattal együtt a templom tisztaságát eszközölni. Ha a hívők közül valaki egy-egy fillért ad nekik, ez még nem mutatja, hogy nincs eltörülve a koldulás Debreczenben. Csak egyszerű alkalom ez a templomba járó híveknek könyörületességük gyakorlására.

* **Helyettes árvaügyi gondnok.** Az ev. ref. egyház árvaügyi gondnoka *Szűcs* László presbyter betegem fek szik, az ev. ref. egyház helyettesül *Pongó* Lajos presbytert bízza meg.

* **Közigazgatási bizottság ülése.** A városi közigazgatási bizottság ma délelőtt 11 óraker, a városháza nagy tanács termében gróf *Dégenfeld* József főispán elnöklete alatt ülést tartott, melyen *Perczel* Dezső belügyminiszternek az önálló állam anyakönyvvezetése-re vonatkozó leiratára adandó választ tárgyalta.

* **Az összes iskolák bezávra.** A polgármester a folyton terjedő kanyaróra tekintettel *Sárváry* Gyula tiszti főorvos jelentése alapján a róm. kath. elemi iskolákat, az ev. ref. felsőbb leányiskolát, a táncziskolákat és az ev. ref. elemi iskolák V. és VI-ik osztályait további intézkedésig bizonytalan időre bezáratta.

* **Vallásitanítás a tanintézetekben.** A belső gazdasági tanintézetben az ev. ref. tanuló vallásoktatását *Balogh* Ferenc hittanár, — a külső gazdasági tanintézetben pedig *Szilágyi* Imre segédlelkész végzi. A más vallásuak iskolájába járó ev. ref. elemi iskolás gyermekek vallásitanítását *Hajdu* István tanító bizatott meg.

* **Tanári banquette.** A főiskola szombaton beiktatott új tanárai tiszteletére f. hó 26-án este az „Arany Bika” földszinti kistermében barátságos vacsorát rendezett a főiskolai tanári kar, a melyre meghívta a főiskola különböző hatóságait és pártfogóit is, valamint a helybeli testvér tanintézetek tanári karait is. A meghívottak közül megjelenésükkel emelték a barátságos est fényét: főt. Kiss Áron püspök, Kiss Albert lelkész, Kovács József ügyvéd, Dr. Sz. Szabó József, Sz. Szabó László presbyterek, Széll Farkas kir. táblai tanácselnök, Hajdu Gyula városi tanácsnok, Barthe Mór ny. ev. ref. lelkész, Szűcs Mihály igazgató és Sporzon Pál tanár a kir. gazdasági tanintézet képviselőiben; *Szójka* Gyula, *Horvay* Robert, dr. *Szánthó* Sámuel a kereskedelmi akadémia, *Dóczy* Gedeon az ev. ref. felsőbb leányiskola részéről. Nagy és méltó feltűnést keltett, hogy *Simonffy* Imre polgármester, a ki pedig a főiskolának helyi gondoka, sem a délelőtti hivatalos ünnepeleten, sem az esti banquet-

ten nem jelent meg; valamint az a körülmény, hogy a helyb. állami főreáliskola és a r. kath. algymnasium tanári karai sem vettek részt az öt főiskola örömében. Ezt a feltűnő jelenséget egyelőre minden commentár nélkül regisztráljuk. A társas vacsora egyébként igen jól sikerült úgy fizikai részében, (a mi a Társas Guszti érdeme) mint szellemi tekintetben. Számos értékes felköszöntőt hallottunk, a melyek közül a legtöbb szeretett főpásztorunknak és az újonnan jött kartársaknak egészségeért és jóllétéért szólott, de ki- és megkapta illetőségét a jó kívánatból minden hatóság és intézet, a mely a kedélyes estén képviselve volt. Adja Isten, hogy az ott elhangzott jókívánatok váljanak valósággá s szolgáljanak szeretett városunk felvirágoztatására.

*** Lelkészszerzés Debrecenben.** A közeli lelkesítést megfellebbezők beadványára, mint ezt *Dávidházy* János esperes tegnap a presbyteriummal tudatta, — a vizsgálatot elrendelte. Hiszünk azonban, hogy erre egyáltalában nem lesz szükség, mivel fel sem tehetjük a felebbezők keresztyen jóindulatáról és egyházunk iránt való szeretetéről, hogy az egyházközség közbékéjét, nyugalomát ugyszólván semmi ok miatt felzavarják s hónapokig tartó kellemetlenségeket okozzanak, annyival is inkább, mert jól tudjuk, hogy a végeredmény mindenképen csak egy lehet — t. i. *Mitrovics* Gyula lesz a mi lelkesünk. Kicsinyes bosszu jelleggel viselné meg, ha a felebbezők vissza nem vonnák beadványukat.

*** A kis rendőrfő.** Boczko Sámuelnek a mi különben szigorú főkapitányunknak tegnap szokatlan jó kedve volt. A nála járt emberek hihetetlen dolgokat beszéltek róla. Hogy egy embernek, a ki egy frt segélyt kért tőle két forintot adott, a ki büntetése felénél elengedést kért, elengedte neki háromnegyed részét, mindenkit *Tekintetes ur-*nak szólított és örökké mosolygott. A ki mind-ezeknek okát kíváncsi tudni, nézze meg az „*A nyakönyvi hivatalból*” című rovatunkat, ezt elolvassva kielégíti kíváncsiságát.

*** Jubiláló kántor.** Sz. Nagy Károly, országhírű zenekapacitás és orgonaművész közpályán való munkakodásának ötvenedik évét töltötte be. Az ev. ref. lelkesi kar ez alkalommal érdemeinek elismerésül felhívta a presbyteriumot, hogy az érdemes férfi iránti tiszteletet alkalmas módon juttassa kifejezésre. A presbyterium egyhangulag magáévá téve a lelkesi kar indítványát, egy bizottságot küldött ki javaslatával és a módzatok megállapítására.

*** Halálozás.** Kuthy István, városunk előkelő köreiből széles ismerettségnek örvendő nyugalmazott kir. ügyész, mint részvétellel értesülünk, Székelyhídon hosszabb betegség után elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe ugyanott a közönség osztatlan részvétel mellett.

*** Halálozás.** Dr. Csengeri János tanár, nejevel Udvardi Szaniszlóval és gyermekeikkel; Czenger Amalia férjével Huszár Károlyval és gyermekeikkel; öz. Tóth Sándorné szül. Czenger Mária, öz. Ritka Andrásné szül. Czenger Katalin, öz. Kanovics Andrásné szül. Czenger Lenka, mint testvérek, gyermekeikkel és unokáikkal, a számos résztvevő rokonság nevében is, mély fájdalommal jentik, hogy a ritka jó édes atya, após, nagypapa és testvér Czenger János pénzügyi kiadó f. é. október hó 26-ikán, délután 1/5-kor, kötelelesség teljesítésben telt példás életének 73-ik évében, hosszas szenvedés és haldokló szentségének fölvétele után jobblétre szenderült. A megboldogultnak földi maradványait október hó 29-én, délután egy negyed 3 órakor, a Csapó-utca 297. sz. háztól, a római katolikus egyház szertartásai szerint, a szt.-anna-utcai sírkertben helyezték örök nyugalomra s az engesztelő szt.-mise áldozat október hó 30-ikán, délelőtt 9 órakor mutatattik be az Egek Urának. Debreczen 1895. október 28. Aldott legyen mindannyiunk közt a boldogultnak emlékezete! A temetést Gehauer K. temetk. intézete rendezte.

*** Rendőri hírek.** Berki Gyula egy 20 kilós kőst emelt el Kohn Lipót fűszerkereskedő boltjából. Elfogták. Borbély István és Balogh Sándor

berugván incselkedni kezdtek a rendőrral. Bekísérték az atyafiakat. Porcsin Viktor tíz esztendő, szoboszlói fiú orát lopott, s órataratókat elemelt egy vadonatúj meglényt is. Rajta vezették; — haza toloncolják.

*** Sertésbevitel.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter értesítette a városi hatóságot, hogy a zár alá helyezett köz-égek közül csak *leszurásra* nem szabad a sertéseket Budapestre szállítani.

*** Mai számunkban** is hozzuk hazánk legmegbízhatóbb gyümölcsfaiskola telep tulajdonosa: *Ungváry László* hirdetését. Ungváry László 121 holdas czeplési hírneves és gyümölcsfaiskolája a külföldi legelőbb helyre sorozható néhány ugyanily irányú vállalatnál szemben már most is milyen helyen áll: erre nézve szolgáljon tájékoztatásul Molnár István Budapesti m. k. pomológiai fanintézeti igazgató, kir. tanácsos, gyümölcsészeti biztos alábbi következő levele: „Vonatkozással folyó hó 18-án kelt kérdésére értesitem, miszerint ha faiskolája 120 hold kiterjedésű és ami fő 709—800 ezer darab ojtvány, 1.200.000 alvószemzés és 15 millió vadonöz csemete foglal abban helyet: akkor Uraságod faiskolája mindesetre a nagyobb külföldi faiskolákkal (milyen pl. Leroy André Barbier, Cronx Spáth-é stb.) egy sorompóba állítható. Molnár István. — Ungváry László 80 oldalra ter- kimerített árjegyzékét bárkinek is megküldi.

Irodalom és művészet.

Munkácsy Mihály hazáján! Huzamosabb idő óta foglalkozunk már itt minálunk az illetékes és az illetéktelen körök azzal a tervvel, hogy *Munkácsy* Mihályt hazahozzák Magyarországra. Elég ideig volt már az egész világra, legyen ezentúl kizárólag a miénk. Vagyunk már olyan nagy és gazdag nép, hogy idehaza is kényeret tudjuk annak adni, aki nekünk a külföldön dicsőséget szerez. Hazahozzuk *Munkácsy* Mihályt, ebben egyet értünk vajamennyien. De hogyan? Arról volt szó, hogy mesteriskolát csinálnak itthon neki, de ő nem arra való ember, hogy korigáljon és tanítgasson. Majd azt emlegették, hogy külön állást, külön hivatalt szervezzen neki olyan művészeti felügyelő felét, aki az egész ország művészeti ügyeit intézi és kormányozza. Mindezek azonban csak kombinációk maradtak, s *Munkácsy* Mihály hazatérésének az ügye öltött komolyabb formát, amikor *erről* *Vlassics* Gyula dr. közoktatásügyi miniszter a minisztertanácsban előterjesztést tett. Az előterjesztés eredményeképpen elhatározták, hogy *Munkácsy* Mihályt a kormány műtermet fog idehaza herendezni. A hazatérés többi módzatairól magától *Munkácsy* Mihálytól fognak előterjesztést kérni és csak természetes, hogy a kormány a legnagyobb örömmel és előzenyességgel lesz azon, hogy az előterjesztés pontozatának megelíhessen.

Táviratok.

A »Nagyvárad« jubileuma.

Nagyvárad, okt. 28. (A »Debreczen« eredeti távirata.) A »Nagyvárad« jubileuma tegnap program szerint folyt le. *Rákosi* Jenő a sajtó hatalmáról, s jelentőségéről beszélt. Programmon kívül *Horváth* Gyula improvizálva szólalt fel és berekesztette a malinét. A délutáni értekezleten *Gelléri* M. tudatta a kiáll. igazg. azon indítványát, mely szerint az összes vidéki lapokat ellátja időközönként a kiállítás idejére szabadjegygel, meghívja őket, december 8-ára a kiállításba. — *Rákosi* Jenő és *Horváth* Gyula elhatározták a vidéki hírlapírók segélyegyletének alapítása érdekében felkérni a budapesti „*Othon*”-t, hogy ott december 8-án közös értekezletet tartsanak.

Elnökválság az Ugron-pártban.

Budapest, okt. 28. (A »Debreczen« eredeti távirata.) *Bartha* Miklós lemondott pártelnöki állásáról. *Szedérvényi* Nándorhoz intézett levelében a vezetésre való gyöngeségét és elfoglaltságát említi.

Primadoma és Direktor.

Budapest, okt. 28. (A »Debreczen« eredeti távirata.) *Hegyi* Aranka és *Eva* Lajos pórének

mai tárgyalását elhalasztották, mert állítólag kiegyeznek.

Ó Felsőge Budapeston.

Budapest, okt. 28. (A »Debreczen« eredeti távirata.) A király ma egész udvari kíséretével Budapestre jött. Dalban általános kihallgatást adott. Este Bécsbe utazik.

A főrendiház üzenete.

Budapest, okt. 28. (A »Debreczen« eredeti távirata.) A képviselőház vallás és közoktatásügyi bizottsága mai ülésében elfogadta a főrendiház üzenetét a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslat módosítására vonatkozólag *Wlassics Gyula* a javaslatok befejeztével köszönetet mond a távollévő *Csáky Albin* grófnak. — *Molnár* Antal Csákyknak és a kormánynak elismerését fejezi ki a szives kitartásért. A javaslat előadásával *Papp Géza* lett megbízva.

Sport.

Vadászat a Pallagon. A vadászati szezon teljében áll. A nimródok, hol társaságokban, hol egyenként is lesik a tapsifüleseket, erdő és mező feyverdőrenésektől viszhangzik. Az erdei száraz avar és a mezőn sebesen gördülő »ördög szekér« sokszor megcsalja a rövidlátó lesipuskást, a ki néha meg is sörézetli az ártatlan száraz bokort. Szóval új élet folyik a tarlókon; egy kis sesta-kerti a kulacsban, az oldaltáskában izletes elemőzsia, amin a vadász ember szívesen el van egész nap. A vadászat kezdete előtt szóba kerülnek a régi sikerek, természetesen mindonki a magáét emlegeti, este pedig az a bizonyos kifogást igyekszik a jó birt megmenteni. Vasárnapra is összeálltak tizen egy kis körvadászatra, melyet a Pallag-pusztán tartottak meg. — Résztettek ebben *Simonffy* Gyula ny. honvédeztredes, tb. tanácsnok, *Blaszur* cs. és kir. ezredorvos, *Kovács* Gábor ügyvéd, *König* Károly és *Gáll* József pénzügyi tisztviselők, *Orosz* Sándor szolgabíró, id. és ifj. *Pájer* József kereskedők, *Vadász* Emil és *Rácz* Gábor.

Közgazdaság.

Sertés piac.

Budapest-Kőbánya, 1895. okt. 27.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű Öreg nehéz (páronként —400 klgon felüli sulyban) 54—57—krig. 2. Öreg közép (páronként 300—400 klg sulyban) 54—57 krig. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 54—55—krig. 4. Fialat közép páronként 251—320 klg, sulyban 54—55—krig. 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) — — —krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kgon felüli sulyban) — — —krig. 7. Közép (páronként 220—280 klg, sulyban) — — —krig. 8. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) — — —krig. — III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 200 klgon felüli sulyban) 53—54—krig. 10. Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) 53—54—krig. 11. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) — — —krig. Sertés létszám 1895. év okt. hó 22. napján volt készletben 4727 db. 1895. okt. évi hó 23. napján felhajtott — darab. 1895. évi okt. hó 23. napján elszállított 557 db. 1895. évi okt. hó 24. napjára maradt készletben 4176 db. A hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

Értéktőzsdei hetiszemle.

Budapest, 1895. október 25.

Lustig Miksa budapesti bankcéz hetijelentése a »Debreczen« számára

Az általános pénzügyi viszonyok még mindig féken tartják értékpapír piacunkat. Az ultimo prologáció bár tul vagyunk már valahogy, a helyzet legjobban tükröződik vissza az abnormalis és horribilis magasságban fizetett prologáció tételekben.

Mint már a múlt héten jeleztük, az osztrák magyar bank vezértanácsa az osztrák pénzügyminiszter intézkedéseiből okulva elállt most a kamatláb újabb felemelésétől; indokolva azzal, hogy a nagyobb benyújtásoknak nagyobb esedékességek állanak szemben és szem előtt tartva azt, hogy főleg a legitim üzletet nem akarják ismét közvetve sújtani.

A budapesti értéktőzsde ezen a héten már fel tud mutatni némi árvariacziót leginkább lefelé tartó irányzattal. A forgalom azonban még mindig korlátozott és ez igen természetesen is tűnik. A Hausse engagement-oknál a rizikó most tényleg nagy, amennyiben igen drága report-okert is csak igen nagy az elhelyezés. — Ezenkívül itt vannak még a konstantinápolyi- és zágrábi zavarok, az aranybánya részvények nagymértvű visszaesése által hagyott nyomok és mindmégannyi csekélyebb jelentőségű befolyások.

Járadékok daczára a banya irányzatnak megtartották pozíciójukat; változás nem észlelhető.

Bankrészvényekben mint már fentebb említettük az általános tendenciának alátelve, kisebb nagyobb leginkább visszamenő irányzattal árfolyamváltozásokat értek el. Első sorban a leszámítolóbank részvények voltak azok, a melyek oly nehezen elért pozíciójukat voltak kénytelenek elhagyni és pedig nem csekély különbséggel. Osztrák hitel- és magyar hitelrészvények szintén engedtek magas árfolyamukból Unionbank, bankkegyesület- és keresk. bank részvényekre is nyomást gyakorolt a hangulat.

Takarékpénztárak közül budapesti takarékpénztár és országos zalogkölcson, egyesült fővárosi és pesti hazai volt keresett.

Biztosító részvények ugyiszólván üzlettelnek csak első magyar általánosban fordult elő kőtés.

Gőzmalmok és bányapapírok teljesen üzlettelnek.

Közlekedési értékekben szintén nincsen forgalom. Az általános tendencia közepette osztr. államvasuti részvények tartják magukat, amennyiben egészen változatlanul zárulnak. Déli vasut részvények valamivel olcsóbban zárulnak; forgalom azonban itt sem volt.

Valuták és devizák változatlanok.

Magyar arany-járadék	121.20
• koronajáradék	99.20
• hitelbank részvények	481.75
• jelzálog részvény	289.50
• leszámítoló-részvények	310.75
Városi villamos vasut-részvények	328.50
Rimamurányi részvények	285.50
Osztrák hitel-részvény	400.60
Osztrák államvasut-részvény	396.25
Déli vasut-részvények	112.—

Sörgyár Miskolczon. A legutóbbi években Miskolcz város oly arányban halad hogy a legmerészebb vállalatoktól sem riad vissza. Nyilvános épületei által már régóta a felvidék első városává nőtte ki magát. Villamos vasutat már a közel napokban építik; most egy sörgyár létrehozásán fáradoznak, a mi nagyon is életre való eszme, tudomás szerint több müncheni sörgyáros is részt kívánni a vállalatban. Remélhetőleg az eszme mihamar megvalósulásához érkezik, a mi annál valószínűbb, mert a legújabb adatok szerint Miskolczon és a környéken a sörfogyasztás évenként mintegy 22—25 ezer hektoliterre tehető.

Fagyos gyümölcsök. A fagyott gyümölcsöt legjobban nem tudják ismét élvezhetővé tenni, pedig van ennek is egyszerű, könnyen keresztülvihető módja. Úgy élünk nevezetesen a dologgal, hogy a megfagyott gyümölcsöt hóba tesszük, vagy ha az nincs, jéggel és sóval felkevert vízbe. Az egészet aztán valami hűvös helyre állítjuk és mintegy 4—5 óra hozzáig így hagyjuk. Ekkor kiszédjük a gyümölcsöt, és valami ruhadarabbal megtörölgetjük és szellős fagymentes helyre elteszük. Ezen eljárás foytán a fagyos gyümölcs annyira megjavul, hogy ismét élvezhető lesz.

Szeszmonopólium. Híre kelt annak hogy a szeszmonopólium kérdést véglegesen levették volna a napirendről. E hír valótlan, mert a két kormány a tárgyalásokat már meg is kezdte és a magyar kormánynak az a főtörekvése, hogy a szeszmonopóliumból származó jelentős jövedelmi többletet már a jövő évi költségvetésbe beilleszthesse, mert a jövedelemgyarapítására a nagyfokú szükséglet-emelkedéssel szemben a budget formális egyensúlyához okvetlenül szüksége van. E szerint az új terhek már a jövő évben jelentékenyen meg fognak szaporodni. Ehez természetesen első sorban a kormányok költsönös megállapodása szükséges, nem meg talán az országgyűlése is?

Gazdátlan állatok elárverezése. A földmivélségi miniszter rendelete szerint a gazdátlan állatok elárverezése, nem a járási főszolgabírárnak, hanem a községi előjáróságoknak képezi feladatát; továbbá, hogy az árverésen befolyó összegek nem az adóhivatalokba, hanem a vármegyei vagy a városi házi pénztárakba.

CSARNOK.

Kölcsey Parainesise a középiskolában.

Irta: dr. Gulyás István. 8.

(Folytatás.)

Ő már a sir szélén áll, tudja, hogy el fogják feledni, hisz vele együtt vagy nemso-kára utána azok is sirba szállanak, kik ismertek, becsülték.

De ha az új nemzedék minden tagja megfedezkedik is róla, emlékeznie kell rá a fiunak, ki karjaiban forró szeretet ápolásai közt nevelkedik.

Nem filozófiai okoskodásokat, de saját élete tapasztalatainak gyűjteményét, érzéseim át-zúrt gondolataikat hagy örökségül a szeretett fiunak, hogy azok segélyével pályáját megkönyvitse.

Feltűnik előtte saját ifjusága reményeivel, csalódásaival; újra érzi az ifjúkori csalódások leverő hatását: mint e sett kétségbe az jerény s az igazság miatt; mily kínos győtre meket okozott neki ezek lábbal tapodása; mint kezdte ennek következtében gyűlölni az emberiséget, mely legszentebb eszményeiből gunyt űz s a saját vesztére tör.

Mindent újra átérzi, újra átzenvedi, de a 47 éves férfi a 23 éves ifjú elkeseredését ha természetesen tartja is, nem látja jogosultnak s őva inti szeretett öcscsét hogy hasonló tapasztalások alapján hasonló érzések közé jutva, meg ne utálja az emberiséget, vanításnak, hiábavalóságnak ne tartsa a tisztaszívűséget, az erényt, mert sohasem volt idő oly mostoha, nemzet oly elsüllyedt, hely oly szerencsétlen körülmények között, midőn és a hol szív nem találtatott volna való rénynek hódoló. És az erény nagy kincse az emberi kebelnek, mert nyugalmat és önértést ad s csakis nyugalom és önértés képes bennünket a sors csapásai közt megtartani, a süllyedéstől megóvni.

Korán kell azért magát szoktatnia az erényhez s erre nézve okosan felhasználni az önszeretetet, a természetnek ezen kétértelmű atándékát, mely a szerint, a mint irányoztatik, vagy segédünk lehet minden jóra, vagy vezérünk minden gooszra.

Legelső a tiszta öntudattal választott életelv, melyhez mint kitűzött célhoz, minden körülmények közt szigoruan kell ragaszkodnia, mert e nélkül az embert a pillanatnyi indulatok s az igen sokszor rosszul értett önszeretet mindenkor sugalmi határozzák meg. Az ilyen emberek szerencsétlenek, a nélkül hogy megvetést érdemelnének. Pedig alig va-ember, kinek kebelében a jó és szép magvan természetitől hinte ne lennének. S ha valaki szerencsés volt mivel emberek társaságában megismerhetni az életet, könnyen megismerheti a jót is. De nem elég a jót ösmerni, kö-

vetni, tenni kell azt, hogy erényesek lehessünk s tennünk kell nem egyszer-kétszer, de folytonosan, meghatározott életelvünkhez képest.

»Egész életedet meghatározott életelv szerint intézve, soha sem tenni mást, mint a mit az erkölcsiség kíván s még akkor sem, midőn haszon, bátorlét, indulat heve, vagy szenvedelem ereje másfelé ragad: ezt hívják erénynek.« Ezt elérni nehéz, de nem lehetetlen; hoszszu az út az erényre, de nem végtelen. Csak a kezdet nehéz; minden nemes tett ujabbra ö-ztönöz s ha törekvésünknek egyéb eredménye nem lenne is, magának a fokozatos haladásnak öntudata mondhatatlan édes jutalom.

Nem az egyes embert, hanem az egész világot kell tekintenünk, mely az emberben és emberen kívül oly nagy, oly szivemelő vonásokkal van rajzolva! A világ alkotmányának tiszta szemlélete, mint a művészet az előtte függő példány látása, felemel, felmagasztosít bennünket s parányiságunkról való megfedkezéssel a végtelenség, az istenség felé ragad s erre van szükségünk épen, mert semmi sincs, a mi az emberi szívet annyira felemelhetné, következéské az élet mindennapi jeleneteiben s a szenvedélyek és indulatok örök ostromában hozzáragadt szennyitől annyira megtisztítaná, mint az istenség gondolatával foglalatokodás.

Az istenségnek a természet világában való tiszta szemlélete kelti fel bennünk az iránta való csodatatot, imádatot és meleg ragaszkodást, mely érzelmek hasonlítanak a anya iránti szeretet érdeklő érzelmeihez midőn még semmit sem ismerünk a kebelen kívül, melyhez gyengéden szoritva első táplálékunkat vettük és első álmunkat aluvánk. E két érzelem: az isten imádása s a szeretettel teljes hála szüleink iránt, ez különbözött meg bennünket az állatoktól. E két tulajdonságból származik az ember minden erénye, azoknak megtagadásából minden tévedése és büne.

Miután így az eszmék kapcsolatának összefüggő rendében rávezetett bennünket a forrásra, honnan minden cselekedeteinknek kiindulniok kell, következik annak megállapítása, hogy e forrás alapján micsoda elvet kell életünk vezérelvévé tenni, közelebről mit kell az ő öcscsének, mint magyar nemesnek, végső célz gyanánt szem előtt tartani.

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt-re	—
Tavaszi buza márcz.—ápr-re	6.82—84.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.21—63.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	5.92—94.
Uj tengeri május—jun-ra	4.51—53.

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt-re	—
Tavaszi » márcz.—ápr-re	7.27—28.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.69—70.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.35—36.
Tengeri máj-jun-ra	4.90—92.

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 23. Páratlan bérlet. 23.

1895. Kezden, okt. 29-én:

Kisvárosi nagyságok.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Gabányi Arpád
Rendező Hevessy.

Nyiltér.**Dr. Engel Ignácz**

orvos, szülész, sebész-tudor és nőgyógyász

Biharvármegye tb. főorvosa

lakik: Miklós-utca 1909. sz. saját házában.

Rendel: d. e. 8-10, d. u. 2-4-ig.

Ranunkel Henrikné

főtér 1711. számú házában

egy udvari emeleti lakás

mely áll: 5 szoba, konyha, kamara, pincze és padlásból

k i a d ó.**Országos vásár.**

A margittai (Biharmegye) országos vásár november hó 6. 7. és 8 napjain tartatik meg. — November hó 6. és 7-én barom-vásár 8-án pedig kirakó-vásár.

1324/1895. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak 20586/1895. P. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Erdélyi Gyula részére Özv. Halász Jakabné debreczeni lakostól 117 frt 26 kr 10ke, ennek 1895. évi aug. hó 19. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 25 frt perköltség erejéig 1895. évi aug. hó 29-én bíróság lefoglalt és 417 frt 40 kr-ra becsült butorok, női ruha neműek és egyebekből álló ingóságok **1895. évi nov. hó 17-én d. e. 9 órakor** kezdetét veendő és külváros 1651. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adni.

Debreczen, 1895. évi okt. hó 24-én.

Sugár Gyula
bírói kiküldött.

Tözsdei megbízásokat*szükségesen és költségmentesen eszközöl*

Lasztyó Miksa
bank- és váltóháza Debreczenben,
Váci-sztrét 44.

1895. október 28.

Arad, Győr, Pozsony, Szeged, Sz. Fehérvár, Szombathely, Szabadka. Temesvár telephon-állomásról az érdeklődők telephonon úján direct irókámbhoz fordulhatnak, hol naponta kiint 10-5 óráig az árfolyamok állása iránt felvilágosítást díjtalanul nyerhetnek. **Telephon-szám 1070.**

Sirkoszoruk

olcsó árban

Gyenes Lajosnál

városház épület.

Legujjabb sorsjegy!

Huzás már október hó 25-én

Főnyeremény 100.000 korona

FELHIVÁS A

Bankegyesületi váltóüzlet részvény-társaság

(Budapest, fürdő-utca 1. Részvénytőke 3200.000 korona)

által életbe hívott

„P“

alkalmi sorsjegytársaságban való részvételre, mely 40 drb. 3%-os **Magyar jelzalsorsjegy** felett rendelkezik és csakis **10** résztvevőből áll. Befizetés 37 hónapon át csakis **15** frt havonként egy-egy részre.

A szelvény kamatok a sorsjegytársaság tulajdonát képezik. A sorsjegyek eredetiben oszlatnak szét

A sorsjegykönyvecskék már az első és második részlet **30** frt lefizetése után szolgáltatnak ki.

„Kegyelet” temetkezési intézet

Debreczenben. Tisza-palota kenyér-piacz.

(Fodor József volt helyiségébe.)

Van szerencsém a n. é. közönség figyelmét felhívni ujonnan felszerelt polgári és disztemetkezési intézetemre, mely a mai kor kivánalmához képest van berendezve. És az eddigi árakat 30% kamattal szállítottam le.

Ugy hogy egy	eddigi 30 frtos	temetés most	21 frt.
egy	» 60 »	» »	» 42 »
egy	» 200 »	disz temetés most	140 »
egy	» 400 »	» »	» 280 »
egy	» 500 »	l. oszt. gáia »	» 350 frt.

egy bársonyos temetés 70 frttól feljebb.

A midőn a n. é. közönség figyelmét felhívom arra a körülményre, miszerint a versenynek szabad tért engedjenek, mert ez csakis a n. é. közönségnek előnyére van, felkérem előadandó szomorú eset bekövetkeztével, hogy becses bizalmukkal megtisztelni, a tiszta valóságról és eljárásomról meggyőződni sziveskedjenek.

Kérve a n. é. közönség bizalmát és támogatását, biztosítom a legszolidabb, pontos, figyelmes rendezésről és kiszolgálásról

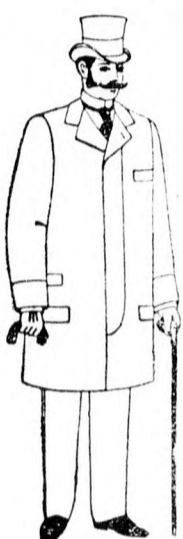
teljes tisztelettel:

Kernáts Gyula,

Az ország legnagyobb és legrégebb
férfi-, fiu- és gyermek-
RUHÁK RAKTÁRA

fennáll egy félszázad óta.

Az 1895-6-iki őszi és téli idény újdonságai:

Őszi felöltő
11 frt
és feljebb.

Öltöny
13 frt 50 kr.
és feljebb.

Utazó köpeny
17 frt
és feljebb.

Téli felöltő
18 frt
és feljebb.

Gyermek
Costüm 5 frt
és feljebb.

NEUMANN M.

Debreczen, főter, a főposta átellenében.

Az üzletház elvei: Lelkiismeretes kiszolgálás, szigoruan megállapított és minden da-
 rabon **feltüntetett határozott árak.**

Saját raktárak:

Budapest: IV.: Múzeum-körut 1.

Bécs VI.: Mariahilferstrasse 35.

„ IV.: Wiedner Hauptstrasse 8.

„ I.: Kärthner-Strasse 31.

Nagy-várad: Bémer-tér, kishidfőnél,
Lévay-ház.

Temesvár: Belváros, Hunyady-u. 64

Belgrád: Fürst Michael-Strass 4.

Fiume: Corso 497.

Ujvidék: Grand Hotel m elltt.

Sofia: Alexanderplatz 1.

Triest: Via Ponto Rosso 1.

Zágráb: Ilica 6. Grand-Hotel.

Sarajevo:

Kragujevácz:

Nisch: stb., stb

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.